

Algemene Beschouwing Begroting 2025

Waalre staat, net als veel andere kleine gemeenten, voor grote financiële uitdagingen. De bezuinigingen van de regering op het gemeentefonds leiden tot grote tekorten. Maar simpelweg snijden in de uitgaven is niet de oplossing. D66 pleit voor creatieve en vooruitstrevende keuzes die Waalre toekomstbestendig maken. Kansen om te innoveren, te investeren en samen met onze inwoners te bouwen aan een veerkrachtig en toekomstbestendig Waalre.

Een Transparante en Toegankelijke Begroting

En dat bouwen voorzitter doen we aan de hand van een begroting, het fundament van onze gemeentelijke huishouding. Het is de blauwdruk van onze ambities, de vertaling van onze idealen naar concrete investeringen. Daarom is het van essentieel belang dat de begroting helder, transparant en toegankelijk is. Helaas moeten we constateren dat de huidige begroting op deze punten tekortschiet.

D66 Waalre pleit voor een begroting die helder is en inzicht biedt. Een begroting die in één oogopslag laat zien waar het geld vandaan komt en waar het naartoe gaat. Een begroting die ons in staat stelt om onze controlerende taak naar behoren te vervullen en die de inwoners van Waalre inzicht geeft in hoe hun belastinggeld wordt besteed. We hebben het college vorige week horen zeggen dat zij zich hierin kunnen vinden en dat er samen met de auditcommissie en de ambtelijke organisatie werk van wordt gemaakt. Dit geeft ons voor nu voldoende vertrouwen voor de komende begroting.

Investeren in de Toekomst

D66 gelooft in een politiek van investeren, niet van bezuinigen. Juist in tijden van financiële krapte is het belangrijk om te investeren in de toekomst. Investeren in bijvoorbeeld onze jeugd, in onze leefomgeving en in onze economie. Waar dit college voor de zomer nog voorstelde om vooral in kortetermijnoplossingen te denken en te beknibben op preventie, zijn wij blij te zien dat deze maatregelen nu zijn teruggetrokken. Bijvoorbeeld het stimuleren van sport. Voorkomen is beter dan genezen.

Onderwijs en Jeugd

Zeker als we het hebben over onze kinderen, zij zijn de toekomst van Waalre. Daarom moeten we investeren in goed onderwijs en in een stimulerende omgeving voor jongeren. We zijn blij met de voorzichtige stappen om de jeugd te betrekken bij de besluitvorming in onze gemeente. Het instellen van een kinderburgemeester is een mooie eerste stap, maar we moeten verder gaan. D66 blijft pleiten voor een jeugdraad, waar jongeren hun stem kunnen laten horen en kunnen meedenken over de toekomst van Waalre.

Bibliotheek

De bibliotheek is een belangrijke voorziening in onze gemeente. Het is een plek waar mensen kennis kunnen opdoen, zich kunnen ontwikkelen en elkaar kunnen ontmoeten. We zijn bezorgd over het voornemen van het college om een deel van de extra middelen, waar bibliotheken hard voor hebben gelobbyd, zonder overleg met de bibliotheek in Waalre toe te voegen aan de algemene middelen. Dit is een gemiste kans om te investeren in de bibliotheek en haar belangrijke rol in onze gemeenschap te versterken.

D66 dient samen met GroenLinks en PvdA een amendement¹ in waarmee we ervoor willen zorgen dat er eerst met de bibliotheek wordt overlegd over de besteding van de extra middelen. Dat de gemeente nadenkt over het ambitieniveau en samen met de bibliotheek gaat kijken welke middelen daarvoor moeten worden ingezet om bijvoorbeeld de leesvaardigheid te bevorderen en laaggeletterdheid aan te pakken. Dit hoeft niet te betekenen dat al het beschikbare geld daarvoor moet worden ingezet, maar is wel een andere benadering dan het eerst in eigen zak steken.

Wonen

Een goede woning is een basisbehoefte. Daarom zet D66 in op een versnelling van de woningbouw. We hebben behoefte aan betaalbare woningen voor starters en sociale huurders, maar ook aan ruimte voor de vrije sector.

Het is teleurstellend dat het bouwtempo achterblijft op de planning. We roepen het college op om vaart te maken met de woningbouw en te zorgen voor een

¹ A2-Amendement-D66-GL-PvdA-transparantie-bij-bestemming-bibliotheekgelden

evenwichtige verdeling van woningtypen. We moeten voorkomen dat woningbouwprojecten vertraging oplopen door onduidelijkheid of onenigheid over de plannen. Maak werk van de grote bouwlocaties zoals Waalre Noord en Ekenrooi Zuid! Daarom dienen we samen met PvdA en GroenLinks een motie² in waarin we het college oproepen om bij projecten die niet voldoen aan het woonbeleid, tijdig in contact te treden met de raad. Laten we vertragingen zoals op de Willibrorduslaan voorkomen.

Duurzaamheid

Een groene en duurzame leefomgeving is essentieel voor onze gezondheid en ons welzijn. D66 wil dat Waalre blijft investeren in groene energie, dus ook in het zonnepark op het Achtereind, in energiebesparing en in een schone leefomgeving.

We vinden het nog steeds een gemiste kans dat Waalre niet deelneemt aan het Schone Lucht Akkoord. Deelname aan dit akkoord biedt kansen om samen te werken met andere gemeenten en kennis te delen op het gebied van luchtkwaliteit. Waarom zijn we bijvoorbeeld niet aangesloten op het meldingssysteem de Stookwijzer? We roepen het college op om werk te maken van schone lucht in Waalre en concrete maatregelen te nemen om de luchtkwaliteit te verbeteren. We dienen hiervoor een motie³ in samen met GroenLinks.

Toeristenbelasting

Voorzitter er zijn wat D66 betreft wel kortetermijnoplossingen om direct extra inkomsten te genereren. We kunnen de toeristenbelasting verhogen. Eindhoven heeft onlangs besloten om de toeristenbelasting te verhogen. Waalre, als buurgemeente, zou hierin moeten volgen. Dit zorgt voor een gelijk speelveld en levert extra inkomsten op die we kunnen investeren in onze leefomgeving. Ik ben blij dat de andere partijen dit, naar aanleiding van onze vragen hierover, ook omarmen. Voorzitter, we dienen hiervoor een amendement⁴ in samen met de PvdA. En voor het investeren in die leefomgeving, maar ook in de sociale cohesie en in de gezondheid denken wij aan bijvoorbeeld het ontwikkelen van

² M2-Motie-D66-GL-PvdA-versnelling-woningbouw

³ M3-Motie-D66-GL-echt-werken-aan-schone-lucht-in-Waalre

⁴ A3-Amendement-D66-PvdA-verhogen-toeristenbelasting-programmabegroting-2025

een Urban Sportspark. En dan niet alleen als er toevallig geld komt uit de regiodeal. We hebben hier een motie⁵ voor om echt werk te maken van een Urban Sportspark. Mooie kans ook gelijk, om die jongeren van Waalre te betrekken.

Regionale Samenwerking

En over die regio, we hebben het als kleine gemeente niet makkelijk, financieel, maar ook op het gebied van personeel. Laten we voorkomen dat de zelfstandigheid van Waalre alleen een doel wordt zonder middelen. We moeten de samenwerking met andere gemeenten in de regio versterken en keuzes maken in wat we wél zelf als kleine gemeente kunnen blijven doen en wat niet. D66 is benieuwd welke keuzes we daarin met elkaar durven te maken.

Samen voor Elkaar

Voorzitter, ik rond af. D66 gelooft in een Waalre waar iedereen meetelt. Een Waalre waar we samenwerken aan een sterke gemeenschap, een bloeiende economie en een duurzame toekomst.

We roepen alle inwoners van Waalre op om mee te blijven denken en mee te doen. Samen kunnen we de uitdagingen aan en bouwen we aan een Waalre waar we trots op kunnen zijn.

Floris Schoots

Fractievoorzitter D66

⁵ M4-Motie-D66-werk-maken-van-Urban-Sports